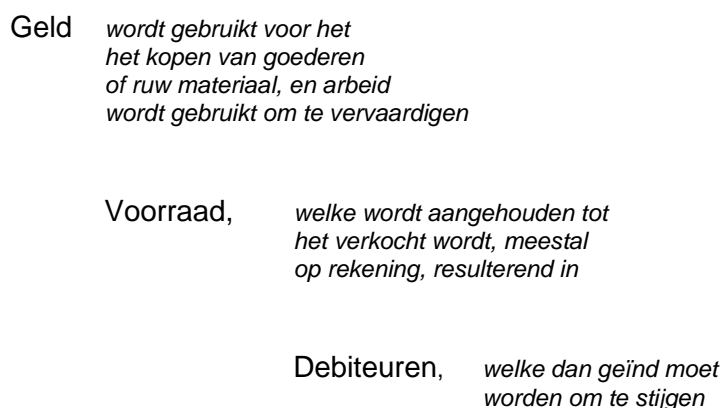

Hoofdstuk 5 Verslaggeving en presentatie van vlottende activa

Met **vlottende activa** wordt bedoeld geld en andere activa waarvan verwacht wordt dat ze binnen een jaar omgezet worden in geld of verbruikt worden binnen een operatiecyclus, als die langer is.

Een **operatiecyclus** van een entiteit is de gemiddelde tijd die nodig is voor het omzetten van een investering van voorraad terug naar geld.

Dit kan in het volgende diagram weergegeven worden:

Op de balans staan onder vlottende activa de volgende posten vermeld:

- Kas en kasequivalenten
- Korte termijn verhandelbare waardepapieren
- Debiteuren
- Nog te innen vorderingen
- Voorraden
- Vooruitbetaalde kosten
- Uitgestelde belastingvorderingen

5.1 Kas en kasequivalenten

Kas houdt in contant geld in de hand voor verandering van fondsen, kleine liquide middelen, ongedeponeerde ontvangsten en elk fonds dat direct beschikbaar is voor het bedrijf op haar bankrekening.

Kasequivalenten zijn korte termijn investeringen die gereed zijn om omgezet te worden in geld met een minimaal risico voor prijsverandering als gevolg van rentekoerswijzigingen.

Het kasbedrag dat op de balans gerapporteerd wordt, geeft het beschikbare geld aan dat de entiteit tot haar beschikking heeft op het moment van de balansafsluiting.

Bankgegevens combineren als controle voor kas

Kasgeld dat beschikbaar is op de bankrekening wordt bepaald door het combineren van het banksaldo overzicht met het boekingsaldo van de entiteit. Het combineren van items is noodzakelijk omdat er sprake is van tijdsverschillen en fouten, waardoor het saldo van de bank afwijkt van het saldo van de boekhouding van de entiteit.

Tijdsverschillen ontstaan doordat de entiteit op de hoogte is van het feit dat sommige transacties het kassaldo zullen beïnvloeden, maar waar de bank nog niet van op de hoogte is gesteld; of de bank heeft bepaalde transacties geboekt waar de organisatie nog niet van op de hoogte is.

De meest voorkomende **tijdsverschillen** zijn:

- **Deposito's 'in transit'**, deze deposito's zijn al geregistreerd op de kasrekening van de entiteit, maar zijn nog niet bijgeschreven op het banksaldo bij de bank.
- **Uitstaande controles**, deze zijn als creditposten op de kasrekening van de entiteit geregistreerd, maar zijn nog niet aan de bank doorgegeven om betaald te worden.
- **Service bankkosten**, deze worden in mindering gebracht op de bankrekening van de entiteit gedurende de periode bij de bank.
- **Niet-voldoende-fondsen-controle**, dat zijn controles van aangehouden betalingen doordat er niet genoeg fondsen aanwezig waren.

5.2 Korte termijn verhandelbare waardepapieren

Entiteiten investeren het overschot aan kas tijdelijk in korte termijn verhandelbare waardepapieren om zo de ROI van het bedrijf te verbeteren.

Balanswaardering

Kasmanagers investeren in korte termijn waardepapieren met een laag risico, waarvan niet verwacht wordt dat de marktwaarde sterk zal fluctueren.

Verhandelbare waardepapieren die tot de looptijd in bezit worden gehouden, worden op de balans onder kosten ingevoerd. Waardepapieren die verhandeld zullen worden of die voor verkoop beschikbaar zijn, worden tegen de marktwaarde geregistreerd.

Oprenting

Het is juist dat rente-inkomsten op korte termijn verhandelbare schuldbewijzen worden aangemerkt als verdiensten, zodat zowel de balans als de Winst & Verliesrekening een nauwkeuriger weergave zijn van de financiële positie aan het einde van de periode en van de operatieresultaten voor die periode.

De actiefpost waar het hier om gaat, noemen we '**Te ontvangen rente**' en '**Rentekosten**' is de bijbehorende rekening op de Winst & Verliesrekening.

<i>Balans</i>	<i>Winst- en Verliesrekening</i>
<i>Activa = Passiva + Eigen Vermogen</i>	<i>Netto-inkomen = Inkomsten - Uitgaven</i>
<i>+ Te ontvangen rente</i>	<i>+ Rente inkomsten</i>

5.3 Debiteuren

Debiteuren wordt op de balans gewaardeerd tegen het verwachte bedrag dat het zal opleveren, ook wel de opbrengstwaarde genoemd.

Dit waarderingsprincipe vereist, evenals het matchingsprincipe, dat de geschatte verliezen van oninbare rekeningen geboekt worden in de fiscale periode waarin de vorderingen zijn ontstaan.

Een waarderingsaanpassing door het herkennen van oninbare vorderingen en door het gebruik van een voorziening voor Dubieuze Debiteurenrekening, maakt dit compleet. Wanneer voor een specifieke debiteurenrekening wordt bepaald dat het oninbaar is, wordt het afgeschreven tegen deze uitkeringsrekening.

Dit is als volgt weer te geven:

<i>Balans</i>	<i>Winst- en Verliesrekening</i>
<i>Activa = Passiva + Eigen Vermogen</i>	<i>Netto-inkomen = Inkomsten - Uitgaven</i>
- <i>Debiteuren</i> + <i>Voorziening Dubieuze Debiteuren</i>	

Het afschrijven ten laste van de post Dubieuze Debiteuren heeft geen invloed op de Winst & Verliesrekening.

Kortingen

Bedrijven moedigen hun klanten aan om hun rekeningen sneller te betalen door het verstrekken van een korting, indien de rekening binnen een specifieke periode zoals 10 dagen wordt betaald.

Kortingen op verkopen worden vaak in mindering gebracht op de verkopen in de Winst & Verliesrekening voor het verkrijgen van het netto verkoopbedrag dat geregistreerd is, omdat de korting in feite een verlaging is van de verkoopprijs.

Het is beter om de Debiteuren te verlagen met een voorziening voor geschatte kortingen.

5.4 Te innen vorderingen

Als een bedrijf een vordering van een klant heeft, die moeite heeft om het verschuldigde saldo te betalen, kan het bedrijf deze vordering omzetten naar **nog te innen vorderingen**.

Het effect van deze transactie op de financiële overzichten is als volgt:

<i>Balans</i>	<i>Winst- en verliesrekening</i>
<i>Activa = Passiva + Eigen Vermogen</i>	<i>Netto-inkomen = Inkomsten - Uitgaven</i>
<i>- Debiteuren + Nog te innen vorderingen</i>	

Oprenting

Nog te innen vorderingen hebben meestal een langere termijn dan debiteuren en ze dragen rente.

De boekhouding van nog te innen vorderingen is gelijk aan de boekhouding van de debiteuren (zie financieel overzicht hieronder).

<i>Balans</i>	<i>Winst- en verliesrekening</i>
<i>Activa = Passiva + Eigen Vermogen</i>	<i>Netto-inkomen = Inkomsten - Uitgaven</i>
<i>- Te ontvangen rente</i>	<i>+ Rente Inkomsten</i>

5.5 Voorraden

Voor handels- en productiebedrijven is de verkoop van voorraden normaliter de belangrijkste, voortdurende bron van bedrijfsopbrengsten.

Het herkennen van kosten voor de verkochte goederen is een boekhoudproces voor de kostenstroom vanuit de Voorradenrekening (actief) van de balans, naar de kosten van verkochte goederenrekening (uitgave) op de Winst & Verliesrekening.

Boekhouding van voorraden houdt in het selecteren en toepassen van een kostenstroom veronderstelling voor het verwachte patroon van de kostenstroom van de Voorradenrekening, naar de kosten van verkochte goederenrekening.

Voorraad kostenstroom veronderstellingen

De **alternatieve kostenstroom veronderstellingen** zijn:

1. *Specifieke identificatie*
2. *Gewogen gemiddelde*
3. *First in, First out*
4. *Last in, Last out*

Ad 1: **Specifieke identificatie**: wanneer een item is verkocht, worden de kosten van dat specifieke item bepaald door de overzichten van het bedrijf en dat bedrag wordt overgemaakt van de Voorraad rekening naar de kosten van de verkochte goederen.

Ad 2: **Het gewogen gemiddelde**: dit alternatief wordt toegepast op individuele items van de voorraad. Het houdt in het berekenen van de gemiddelde kosten van de items in de beginvoorraad plus gedane verkopen gedurende het jaar. Daarna worden deze gemiddelde kosten gebruikt voor het bepalen van de verkochte goederen en de waarde van de eindvoorraad.

Ad 3: **First in, First out (FIFO)**: dit houdt in dat de eerste kosten van de voorraad, de kosten zijn van de goederen die als eerste verkocht worden.

Ad 4: **Last in, Last out (LIFO)**: is het tegenovergestelde van FIFO. Bij LIFO worden de meest recente kosten die gemaakt worden voor de aanschaf van productie, overgemaakt naar de Winst & Verliesrekening wanneer items verkocht worden, en de voorraad op de balansdatum is gekocht tegen de oudste kosten, inclusief de kosten die gebruikt zijn voor het waarderen van de beginvoorraad.

De veronderstelde kostenstroom zal waarschijnlijk verschillen van de fysieke stroom van het product.

De invloed van kostenveranderingen (inflatie/deflatie)

Het is belangrijk om te begrijpen hoe de voorraad kostenstroom veronderstelling dat door een bedrijf gebruikt wordt, samenhangt met de richting van de kostenverandering om zowel de voorraad als de kosten van de verkochte goederen te beïnvloeden.

In tijden van stijgende kosten resulteert LIFO in lagere eindvoorraad en **hogere kosten** van verkochte goederen dan FIFO. Deze veranderingen ontstaan doordat de LIFO veronderstelling leidt tot de meest recente en hogere kosten die overgeheveld worden naar de kosten van verkochte goederen.

Wanneer de aankoopkosten **dalend** zijn, geldt het omgekeerde.

Dus wanneer prijsniveaus veranderen, zullen verschillende kostenstroom veronderstellingen resulteren in verschillende bedragen van de kosten van verkochte goederen op de Winst & Verliesrekening en verschillende voorraad rekeningsaldo's op de balans.

De invloed van voorraad hoeveelheidveranderingen

De kostenstroom veronderstelling beïnvloedt ook het effect van voorraad hoeveelheidveranderingen op de balans in zowel de kosten van de verkochte goederen als de eindvoorraad.

Onder FIFO zullen wanneer de kosten stijgen, de kosten van de verkochte goederen lager zijn en de winst zal hoger zijn dan bij LIFO.

Selecteren van een voorraad kostenstroom veronderstelling

Toen de inflatiekoers relatief laag was, kozen de meeste financiële managers de FIFO kostenstroom veronderstelling, omdat deze leidde tot geleidelijk lagere kosten van de verkochte goederen en dus een hoger netto-inkomen.

Indien de FIFO kostenstroom veronderstelling gedurende een periode van snel stijgende kosten wordt gebruikt, is er sprake van voorraadwinsten.

Voorraad boekhoudsysteem alternatieven

Er zijn **twee basis voorraadssystemen**:

- *Eeuwigdurend*
- *Periodiek*

Bij een **eeuwigdurend voorraadstelsel** wordt een overzicht gemaakt van elke aankoop en verkoop, en een continu overzicht van de hoeveelheid en de kosten van elke item van de voorraad wordt bijgehouden.

Bij een **periodiek voorraadstelsel** wordt periodiek de voorraad met de hand geteld of regelmatig aan het einde van het fiscale jaar. De kosten van de voorraad worden gebaseerd op de kostenstroom veronderstelling die gebruikt wordt en afgetrokken van de som van de beginvoorraad en aankopen voor het bepalen van de kosten van de verkochte goederen.

Gezien het belang van voorraden op de meeste balansen en de directe relatie tussen voorraad en de kosten van verkochte goederen, dient nauwkeurige boekhouding van de voorraden nagestreefd te worden wanneer de jaarrekeningen van belang zijn.

Voorraad fouten

Fouten in het bedrag van de eindvoorraad hebben een direct effect op de kosten van de verkochte goederen en het netto-inkomen.

Balanswaardering tegen de lagere kostprijs of de marktprijs

De voorraad boekwaarde op de balans wordt gerapporteerd tegen een lagere kostprijs of de marktprijs.

Als de marktwaarde lager is dan de kosten, dan wordt een verlies gerapporteerd in de boekhoudperiode waarin de daling in de voorraadwaarde zich voordeed.

5.6 Vooruitbetaalde kosten en andere vlottende activa

Vooruitbetaalde kosten (of over te dragen kosten) ontstaan in de boekhouding bij het transactiebasis-proces. Voor het bereiken van een geschikte afstemming van inkomsten en uitgaven moeten bedragen die vooraf betaald worden aan verzekeringspremie, huur en andere gelijksoortige items bijgehouden worden als activa (in plaats van uitgaven) tot aan de periode waarin de baten van zulke betalingen worden ontvangen.

5.7 Uitgestelde belastingvorderingen

Uitgestelde belastingvorderingen doen zich voor wanneer een uitgave voor financiële boekhouddoeleinden wordt geboekt in een jaar, voordat het aftrekbaar is van de inkomstenbelasting.